

השחיתות היא האמצעי, הטרור - מטרה: החברה לפתוח הטרור

אין זה העסק היחיד של חברה זו. רק עתה קיבלה תקציב של ארבעה מיליון ל"י להקים מסוית כותנה. על אף הסכום הי צעום הזה, חברה זו עסוקה מסתורין. איש אינו יודע מי אחראי לה. מבקריה המדינה אינו מטפל בה, אין היא מופיעה ברשר מת החברות העומדות תחת סיקוח ממשל-תי.

היא שוכנת בחדר קטן אחד, ליד בנק הפועלים בקרית שמונה. אין לה אף סקיד אחד מלבד זכאי, ורק עתה, אחרי שנה של פעולה, פירסמה מודעה על חיפוש פקיד. כספי הציבור זורמים אליה באופן חופשי, משמשים לאהודיזציה של קרית שמונה. החברה הפכה לבורג חיוני במנגנון אהודיסטאן.

★ ★ ★

מקצוע ושמו אהודנות

בשעה שזכאי עשה קאריירה, נכנס לשיכון, לא נשאר מתחרו נזרי ללא מיצוי מתאים. גם הוא נכנס לשיכון של שני חדרים נאים, שהוקם על ידי ממי שלת ישראל בכספי השיכון העממי. כשם שהחנויות היו מיועדות לנכים, כן היה השיכון הזה מיועד לבעלי מקצוע. מקצועו של נזרי, כמקצועם של רוב בעלי השיכון ינם בקרית שמונה, הוא אהודנות.

שני חדרים לא הספיקו לאישיות דגור לה זו, איש סימטאות חיפה. לכן בנה לו הציבור חדר שלישי, שצורך לדירתו, אך נקרא "חדר ישיבות", מעין חדר-שרד אסי תיטי. לכאורה צריכות להתקיים בו ישרי בות המועצה, שמשום מה אינן יכולות להתקיים בצריפי המועצה עצמה. אולם ב" ניגוד למוחמד שההר בא אליו אין תפקידו של נזרי נצחי. הוא עלול שלא להיבחר באחד הימים. במקרה זה יצטרך הציבור להקים חדר ישיבות חדש בדירתו של המועמד הבא.

עד המלך. אריה (עקרון) ציון, 29, היה עד לזמן האחרון מראשי מפא"י בקרית. קודם כל, סידרתי עבודה לחברי החפזנה, הוא מספר על התקופה הקצרה, בה כהן כמרכז לשכת העבודה. היום, התחבר אריה למאשימיו של המטטר באהודיסטאן.

מובן מאליי כי אין פרוטוקולים של ה" מועצה המקומית, שאין לה ועדת ביקורת ואין לה בכלל ועדות, כנדרש בחוק.

המועצה היא כל יכולה, היא יכולה ל" הזמין פועל מקצועי מתל אביב, לתת לו דירה. היא יכולה להחליט באחד הימים כי חוטמו של האיש אינו מוצא חן בעיניו, שהוא עצמאי מדי, ואז לפתע מקבל האיש בזה אחר זה: הודעת פיטורין, צו מינוי, הודעה על איתשולם מסיים מקומיים בסכום אגדי שמעולם לא הוזכר קודם לכן, הודעה על ניתוק מים וחשמל. אין צורך לצרף כרטיס נסיעה חזרה לתל אביב.

★ ★ ★

מים, מים וציון

בתיק מס' 24/56 של בית המשפט השלום בצפת ביטא השופט יעקב בר" זאב אזהרה חמורה למועצה המקומית, ל"

אבריאלי, והשני דוד זכאי, ראש רשימת מפא"י, שהיה צורך דחוף למצוא לו מקום עבודה על חשבון הציבור אחרי שתפקידו הקודם נמסר לנזרי.

זכאי בא ממצרים בשנת 1949, כילה כמה שנים בקיבוץ והגיע עני ומחוסר כל ל" קרית שמונה. אחרי זמן קצר יחסית של עבודה ציבורית פוריה, יש לזכאי בית מ" רוח, רהיטים יפים שהגיעו לפני כמה שבועות במשאית מיוחדת, וכן אופנוע יקר חדיש.

★ ★ ★

אל יתהלל זכאי במפתח

אולם אם החברה הוקמה במקרה, כדי ליצור גיב זכאי היה זכאי לו, היה אבריאלי גילה חיש מהר שטמונה בה אפשרות שלא חלם עליה קודם לכן.

באחד הימים פנה מלב"ן המוסד הציבורי שתפקידו לשקם עולים נכים וקונים, אל המועצה המקומית והציע להקים בכספו מרכז מסחרי שיספק פרנסה קלה לנכים. החברה לפיתוח קרית-שמונה נלהבה לתו" כנית היפה. היא הקימה בכספי מלב"ן את המרכז, שעלה 20 אלף לירות, והכולל

יד האגרוף היא ידו של דניאל מקובר, מזכיר האגוד המקצועי ב" מקום. ככל שאר אנשי השלטון באהודיסטאן, רודה מקובר בתושבים באגרופו. התושבים, מצידם, יודעים לספר על סיבוכים כלכליים, בהם היה, אולי, מעורב בעירו פתח-תקוה.

כעשרים חנויות

איך חולקו החנויות? קודם כל הוצאו מן הרשימה כל הנכים, כי כוח האגרוף של נכה הוא כידוע חלש מאד. השרותים שהנכים יכולים לספק לשלטון בקרית-שמו" זה עומים.

לעומת זאת קיבלו חנויות:

● צעיר טוניסאי בשם ויקטור, שהביא יפוי-יכות מהתאחדות עולי צפון-אפריקה ל" הקים סניף מקומי שיכול היה להתחרות עם השלטון, לשמש מרכז אופוזיציוני. אסי פתח-היסוד התקימה בשבת. ביום ראשון היתה לויקטור שיחה רעיונית ממצה עם מרכזי שלו, מזכיר סניף מפא"י. ויקטור קיבל חנות. הקים מספרה חדשה. שום ס" ניף של התאחדות עולי צפון אפריקה לא הוקם בקריה.

● עולה מקאנאלאנקה בשם יוסף בן שבת, שהביא סגולריה מכנית ממולדתו, אולם לא השיג מקום בקרית שמונה. מני" הל המעברה, דוד עזיזא, אמר לו בפשטות מלבכת שהוא הצטרף בטעות למפלגה הלא נכונה. הפועל המזרחי, בן שבת הגיש תל"ר נה לסוכנות. כעבור ימים מעטים התחרט, חתם על אישור כי התלונה היתה בלתי נכונה. באותו זמן עצמו קיבל הלוואה מ" טעם החברה לפיתוח קרית-שמונה וחנות במרכז המסחרי. עתה אין לו כל קשר עם מפלגה בלתי-נכונה.

כך סודרו במרכז המסחרי, בזה אחר זה, כל נאמני מפא"י וכל מי שהיה צורך לש" חזו כדי שלא יעשה צרות. איש מהם לא נשלח על ידי מלב"ן. כמה חנויות עודן יריקות.

את המתנות הראשונות שניתנו ליוסף פרץ, בעלותו לארץ בשנת 1948, היה פנקס אדום, בעל פס תכלת-לבן. היה זה פנקס החבר של מפלגת פועלי ארץ ישראל. כעבור זמן קצר נתבקש גם לשלם את המחר: שלום סרדימן, מפעילי מפא"י בירר שליט, החל מסתובב בין העולים החדשים תכריו של סרץ, מחתים אותם על יפוי-כוח להביא בשמם סחורות ומצרכי-מזון לארץ.

באותה תקופה היה מחסור גדול במצרכי מזון, ושולמו מחירים אגדיים בעד כל נתח נקניק וקומץ קפה. אולם לפי חוק הארץ היה מותר לעולים חדשים להביא ללא מכס ורשיון-ייבוא את הפציהם ורכושם. השוק השחרו נתפס לתחבולה פשוטה: העולה היה מעיד כי סחורת המכרית היא רכשו. פרידמן היה מוכן לשלם בעד כל חתימה כזאת מאה לירות, כחלק קטן של ההשקעה.

מנהל המעברה, דוד עזיזא

הוא היד החזקה של המכונה בשטח הפחונים, לשם מוכנסת כל משפחה חדשה המגיעה למקום. "אני אדם בעל השפעה, אך אני משתמש בה רק מחוץ לשטח ה" מעברה" — מסביר המנהל עזיזא.

טבעי היה שאיש כמו פרץ יתנגש עם טיפוס האנשים אשר אהוד אבריאלי העלה לגדולה בקריה. הם גויסו מכל כנפי הארץ, כאילו היתה קיימת לשכת-גיוס מיוחדת שחיפשה טיפוסים מסויימים מאד, מאלה השורצים בפינות האפלות של הכרכים. אהודונים אלה הם שנקראו להגשים את ה" ציונות הסוציאליסטית ואת מיווג העדות, הלכה למעשה.

כך, למשל, הובא אשר נזרי, ראש המר עצה המקומית, מחיפה. שם היה ידוע יותר בסימטאות העיר התחתית, תושב קבוע של מסבאת קינגס-באר. שאר תושבי המקום אינם אהובים לספר על עברו, אף שהיפורים רבים למדי.

נזרי היה פעם ביתר-י, אחד ממפקדי תנועה זו במחנות קפריסין. אולם אחרי ש" גויס מתחנות העיר התחתית למרומי ק" רית-שמונה, הבין כי תורת חרות אינה מביאה לגאולה לאומית, ובודאי לא לבאר" לה אישית בקרית-שמונה. הוא מיהר לה" צטרף למפא"י.

אותה שעה שלט במועצה המקומית דוד זכאי, עולה ממצרים. נזרי, עולה ממארר" קו, הבין כי זהו הודמנות גדולה. הוא טען כי זכאי משתף פעולה עם האשכנזים, דרש את כל השלטון למארוקאים.

אבריאלי הבין כי מוטל עליו להגשים את חזון מיווג הגלויות. הדרך היתה פשו" טה: אאזו בזה, וגם מה אל תנח ידך. נזרי מארוקאי הועלה לשלטון במועצה ה" מקומית, אף שהשכלתו אפסית והוא מת" קשה בכתיבה. זה לא הפריע: נזרי ידע לקרוא את ההוראות של אהוד אבריאלי, ש" הם היסוד וסדר-היום של כל ישיבה של המועצה המקומית.

אותה שעה הקים אבריאלי חברה מיוחדת, בעלת השם המצלצל החברה לפיתוח קרית שמונה. למרות שם מצלצל זה אין לה שום ישיבות למשרד הפיתוח, ודובר מש" רד זה מכתיש בתוקף כל קשר עם מבנה מזור זה. מהגלי משרד-הפיתוח פשוט לא שמעו על החברה מעולם.

קשה להבין מדוע זקוק מקום קטן לחב" רה כזאת, ומדוע אין המועצה המקומית יכולה לפתח את כל הפיתוח הדרוש ב" עצמה. הדבר היה מובן יותר אם יזכר שם הנשיא ושם היושב ראש. האחד הוא אהוד

פרץ, שסיים זה עתה את שרותו בגדוד הראשן של הפלמ"ח, עוד היה באותה תקופה בחר פשוט ותמים, מלא אמונה באידיאל הצינוני שהביא אותו ואת ששת אחיו מ" מארוקו, ישר לשרות קרבי בצה"ל. הוא פנה לקסק מפא"י אחו, אורי שושני, ש" הבטיח לכלי לשון של הבטחה להביא את הענין לפני ועדת הביקורת של מפא"י ל" טקע על-ידי כך את פרידמן מהמפלגה. ה" תוצאה לא בושהו: פרידמן עלה בדרגה, מונה לתפקיד מנהל בנק.

כאשר הגיעו חסצי העולים, אירגן פרץ את האנשים שחתמו על יפוי-הכח, הביא אותם למחנות המכס בקורדאני. שם נוכ" חו לדעת כי הרכש שהובא בשמם עצום ורב. מכאן היה רק צעד לגייוי האמת: המשטרה הוזעקה, עצרה את כל המעורבים בדבר. נפתח תיק במשטרה הכלכלית, פרץ נקוא להעיד. שם משפט לא הוגש עד ה" יום.

פרץ לא הורשה להיכנס בעצמו למחסני קורדאני. כך מנע ממנו הגורר פגישה ש" יכלה להיות כמעט היסטורית: כי בערך באותה תקופה עבד בקורדאני אחד בשם מרדכי מאכטימיליאן שטטנר, שהתקדם ב" קוים מקבילים.

יתכן שכל הענין לא היה מסעיר את פרץ באותה מידה, לוא קרה גם משהו בווייו הפרטיים. הוא וששת אחיו הגישו בקשה להעלות ארצה את אביהם הזקן, בן 52 שנסאר עם שדושה אחים קטנים ב" מארוקו. האב חזרה אנוש, חסר אמצעים לשלם שכר רופאים, אחרי שבניו הבוגרים יצאו לישראל להגן על המוקדת הרחוקה בעת המלחמה.

אולם בינתיים הונהג בסוכנות היהודית עקרון העליה הסלקטיבית. האומה המת" דשת, שיכלה לממן את עסקי פרידמן ושתי" בהברחת סחורות, לא יכלה לממן את ע" ליות האב הזקן. הוא נפטר בחוץ לארץ עירי וגלמוד.

במר נפשו שלח פרץ מכתב לדוד בן גוריון. הוא קיבל תשובה מודפסת במכונת הכפלה, שאישרה את קבלתו.

מאותו יום התמלא פרץ שגאה פקוחת עיניים למשטר הרקב, החליט להקדיש את כל מרצו למלחמה. הוא עבר להרטיב, הר" כה על-ידי ברינונ מפא"י כשהיה יושב" ראש ועדת הקלפי ערב הבחירות, הועמד לדון על הכאת שוטרים. משם הובילה דר" כו למקום שבו היה צפוי לו המאבק ה" קשה ביותר במדינה: קרית-שמונה.

★ ★ ★

פרץ והאהודונים

עיניים שחורות, קומה רזה וגמובה, חיוך ביישני, קול עדין — איש לא היה רואה ביוסף פרץ, בן ה-26, דמות ה" רואית של מורד קטנה. אולם בכל מחנה ריכוז צלה דמות כזאת — הדמות הפחות הולמת, המתחשלת תחת מהלומות הטרור, מציתה את זיק התקווה, הוסכת מרכז ה" חלכאים הנודכאים ואינה חושש לסכן את עצמה עד הסוף.

כזהו יוסף פרץ. עדות בולטת לכך צלקת עצומה, החוצה את ראשו, זכר למכות ידית-טוריה שספג בתרסטוב.

למשרדו הועמד הנמצא בתוך פחון לוהט מופיעים מדי יום עשרות אנשים, בעלובי החיים של קרית-שמונה, השופכים בפניו את מר לבם מביאים אליו כל תלונה. תל" נות אלה הן רבות מספור.